

Міністерство освіти і науки України

Миколаївський національний університет
імені В. О. Сухомлинського

ТИМЧАСОВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

за I (бакалаврським) рівнем

за освітньою програмою

спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література)

Схвалено Вченою радою університету
«_» _____ 20__ року (протокол № __)

Тимчасовий стандарт підготовки

за I (бакалаврським) рівнем

за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова та література).

Тип диплома: одиничний.

Обсяг програми: 240 кредитів.

Нормативний термін навчання: 3 роки 10 місяців.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою, і вимоги до професійного відбору вступників.

Особа, яка виявляє бажання навчатись за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова та література) повинна мати повну середню освіту, що підтверджується відповідним документом.

Для забезпечення ефективності реалізації завдань освіти і професійної підготовки вступники проходять конкурсний відбір за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури, іноземної мови та історії України (або географії, або біології).

Мета програми

Освітньо-професійна програма (ОПП) є галузевим документом, у якому визначається нормативний термін та зміст навчання, нормативні форми підсумкової атестації, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та професійної підготовки бакалавра спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література). Цей стандарт є складовою галузевого стандарту вищої освіти й використовується під час розроблення складової галузевого стандарту вищої освіти (засоби діагностики якості вищої освіти); складових стандартів вищої освіти (варіативні частини освітньо-професійної програми підготовки фахівців та засобів діагностики якості вищої освіти); навчального плану, програм навчальних дисциплін, практик і підсумкової атестації.

Характеристики програми:

Галузь знань: 01 Освіта. /Педагогіка

Основна зорієнтованість програми: Українська мова та література.

Спрямованість програми: академічна.

Програмні компетентності*Загальні компетентності*

<i>Назва компетентії</i>	<i>Код компетентії</i>
Володіти знаннями основних етапів історичного процесу, понятійним апаратом та навичками історичного мислення й аналізу, орієнтуватися в історичному просторі та часі; усвідомити особливості, характерні ознаки, здобутки української національної культури на тлі культури інших народів; ознайомитися з фундаментальним досягненням світової культури, з основними етапами історичного шляху української культури і залучення до культурної спадщини людства, національної культури України.	НЗП.01
Мати сформовані уявлення про зародження й розвиток знань про сучасні філософські проблеми світу, людини та суспільства.	НЗП.02
Знати сутність та структуру університетської освіти в контексті Болонського процесу, порядок організації навчального процесу в умовах кредитно-трансферної системи, інформаційні ресурси бібліотеки університету та методика написання наукових робіт.	НЗП.03
Уміти оперувати академічною термінологією іноземної мови; застосовувати теорію мовленнєвої діяльності в професійній сфері з використанням іноземної мови; володіти іноземною мовою на рівні незалежного користувача; інтегрувати мовні вміння зі змістом конкретної спеціалізації; усвідомлювати ефективність функціонування іноземної мови в академічному та професійному середовищі.	НЗП.04

Професійні компетентності

<i>Назва компетентії</i>	<i>Код компетентії</i>
Уміти оперувати основними поняттями й термінами мовознавства; студіювати історію розвитку мовознавчої науки в цілому та основних етапів зокрема; пізнати	НПП.01

основні лінгвістичні школи; розрізняти напрями мовознавства протягом його розвитку, його завдання та проблеми.	
Уміти оперувати основними поняттями та термінами теорії літератури як складової літературознавства; студіювати наукові праці вітчизняних та закордонних науковців, теоретиків літератури; визначати теоретико-літературознавчі явища відповідно до літературних творів; аналізувати літературні твори на теоретико-літературознавчому підґрунті; усвідомлювати внутрішню логіку теорії літератури як складової літературознавства, закони її розвитку.	НПП.02
Уміти студіювати фундаментальні наукові дані з усіх розділів сучасної української літературної мови; пізнавати системні особливості мовних одиниць всіх рівнів та закономірності їх змін у процесі функціонування; здійснювати використання теоретичних знань на практиці; обґрунтовувати особисту теоретичну позицію з різних проблем функціонування української мови; аналізувати явища сучасної української мови; узагальнювати знання про орфографію та пунктуацію української мови; практично володіти орфографічними та пунктуаційними нормами української мови; аналізувати мовні одиниці, які сприяють виробленню орфографічної і пунктуаційної грамотності; здійснювати виправлення помилок в текстах; проводити всі види граматичного розбору; володіти сучасною українською мовою в її літературній формі, знати її діалектне різноманіття; пізнати зв'язки української мови з іншими мовами світу, її історію, сучасний стан і тенденції розвитку; аналізувати українську мову в діахронічному та синхронічному аспектах, використовуючи систему основних понять і мовознавчих термінів; розуміти новітні напрями української лінгвістики; студіювати основні методи лінгвістичного аналізу з погляду фундаментальних філологічних принципів.	НПП.03
Уміти визначати особливості та своєрідність української літератури на всіх етапах її розвитку в динаміці літературного процесу та в культурно-історичному контексті епохи; студіювати своєрідність української літератури для дітей і юнацтва; аналізувати епічні та ліричні твори (або уривки) за попередньо складеними алгоритмами та схемами; вивчати історію та основні етапи історичного розвитку української літературної критики від зародження до сучасності, її найважливіші напрями та персональну літературно-критичну спадщину видатних представників; здійснювати на практиці ключові літературно-критичні письмові матеріали: анотацію, рецензію, огляд літературного видання тощо.	НПП.04
Розвивати педагогічне мислення; навчитися творчим підходам до визначення дій у нестандартних педагогічних ситуаціях; реалізувати діяльнісно-особистісний підхід у навчанні і вихованні підлітків	НПП.05
Знати історію освіти та педагогічної думки на Україні з найдавніших часів до сучасності; усвідомити роль і значення народної педагогіки у становленні та розвитку наукової педагогіки; розвивати педагогічне мислення; навчитися творчим підходам до визначення дій у нестандартних педагогічних ситуаціях; реалізувати діяльнісно-особистісний підхід у навчанні і вихованні підлітків.	НПП.06
Розуміти психологію як наукове знання про онтогенез особистості, його специфіку, структуру та феноменологію; уміти формувати моральні якості, самосвідомість, внутрішню позицію; розвивати соціальну активність; аналізувати й формувати соціально-комунікативні, навчальні, діяльнісні стратегії людини.	НПП.07
Уміти формувати моральні якості, самосвідомість, внутрішню позицію; розвивати соціальну активність; аналізувати й формувати соціально-комунікативні, навчальні, діяльнісні стратегії людини.	НПП.08
Реалізовувати принцип диференційованого підходу; організовувати певний освітній простір; упроваджувати сучасні технології навчання до роботи з дітьми, які мають вади розвитку; створювати атмосферу взаємної довіри, поваги, допомоги, співробітництва та співтворчості; підтримувати й формувати сприятливий для успішної педагогічної діяльності соціально-психологічний клімат у колективі; попереджати й знаходити ефективні шляхи вирішення педагогічних конфліктів	НПП.09
Уміти оперувати основними поняттями й термінами методики викладання української мови; здійснювати застосування знань на практиці; планувати навчальний матеріал з теми; мотивувати мету та завдання, питання та вправи уроку;	НПП.10

<p>уміти здійснювати опитування та оцінювання знань учнів з мови, проводити різні види аналізу та різні види диктантів.</p> <p>Уміти оперувати основними поняттями та термінами методики викладання української та світової літератури; студіювати теоретичні праці методистів (класиків і сучасників); мотивувати творчі пошуки вчителя; аналізувати теорію та практику літературної освіти з метою з'ясування провідних закономірностей та шляхів їхнього розвитку; усвідомлювати новаторські підходи до літературної освіти, виявляти їхні історичні витоки.</p>	
---	--

Практична підготовка

<p>Уміти визначати специфіку побутування фольклору у певній місцевості; застосовувати, поглиблювати й закріплювати на практиці здобуті теоретичні знання; встановлювати причини, що впливають на деформацію фольклорної традиції; систематизувати жанри фольклору окремої місцевості.</p>	НПП.11
<p>Уміти грамотно оформлювати бібліографічний опис джерел, працювати з електронними та класичними каталогами; ефективно здійснювати пошук необхідної інформації для оформлення списку використаної літератури.</p>	НПП.12
<p>Уміти оперувати мовними знаннями в процесі їх використання для вирішення конкретних навчальних завдань; аналізувати застосування теорії в практичній діяльності, усвідомлювати її професійну значущість; здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку мовленнєвої діяльності; аналізувати мовленнєву діяльність інших людей.</p>	НПП.13
<p>Поглиблювати й закріплювати теоретичні знання з української мови та літератури; аналізувати потреби в педагогічній самоосвіті та постійному самовдосконаленні; узагальнювати стан навчально-виховної роботи в різних типах шкіл; застосовувати в навчальному процесі різні технічні засоби навчання, комп'ютерну техніку та наочність.</p>	НПП.14
<p>Поглиблювати й закріплювати теоретичні знання студентів; підсумовувати формування й розвиток у майбутніх вчителів педагогічних умінь і навичок, педагогічної свідомості та професійно значимих якостей особистості; аналізувати потреби в педагогічній самоосвіті та постійному самовдосконаленні; узагальнювати ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи в різних типах шкіл; застосовувати в навчальному процесі різні технічні засоби навчання, комп'ютерну техніку та наочність.</p>	НПП.15
<p>Поглиблювати й закріплювати теоретичні знання з української мови та літератури; аналізувати потреби в педагогічній самоосвіті та постійному самовдосконаленні; узагальнювати стан навчально-виховної роботи в різних типах шкіл; застосовувати в навчальному процесі різні технічні засоби навчання, комп'ютерну техніку та наочність</p> <p>Уміти редагувати текст, робити його мовностилістичну правку, зберігши індивідуальні авторські особливості; створювати тексти різних журналістських жанрів; об'єктивно, на основі всебічного редакторського аналізу, оцінити твір будь-якого виду літератури з точки зору його придатності до видання; уміти розробляти на професійному рівні концепцію видання та підготовку твору до друку.</p>	НПП.16

Варіативна частина

Професійні компетенції за вибором ЗВО

<i>Назва компетенції</i>	<i>Код компетенції</i>
Знати особливості фольклору на всіх етапах його розвитку в динаміці літературного процесу та в культурно-історичному контексті епохи; уміти визначати своєрідність	ВПП.01

фольклору; здійснювати усвідомлене, творче читання фольклорних творів різних жанрів; аналізувати фольклорні тексти, виявляти їх типові особливості	
Уміти оперувати основними поняттями й термінами практичної стилістики; застосовувати системи доцільних мовних засобів у межах того чи іншого типу мовлення; розглядати критерії класифікації стилів, особливості текстів різних стилів; визначати методи, принципи та прийоми стилістичного аналізу.	ВПП.02
Українська діалектологія	ВПП.03
Розуміти старослов'янську мову як базову для утворення давньоруської мови, шляхи становлення давньоруської мови на всіх мовних рівнях; уміти здійснювати самостійний аналіз давньоруських текстів; виявляти спільності і відмінності у системі фонетичних, лексичних і граматичних явищ української і російської мов; давати історичний коментар сучасних форм; студіювати теоретичні питання, пов'язані з процесами становлення і розвитку російської літературної мови; характеризувати мовну ситуацію різних періодів розвитку російської літературної мови.	ВПП.04
Знати шляхи розвитку й становлення української літературної мови в контексті історії слов'янських мов; історію слов'янської писемності та культури; найголовніші наукові праці з проблем розвитку української мови; специфіку контактів між українською літературною мовою і літературними мовами інших народів у різні періоди.	ВПП.05
Знати шляхи розвитку й становлення української літературної мови в контексті історії слов'янських мов; історію слов'янської писемності та культури; найголовніші наукові праці з проблем розвитку української мови; специфіку контактів між українською літературною мовою і літературними мовами інших народів у різні періоди.	ВПП.06
Знати термінологічний апарат навчальної дисципліни; уміти аналізувати складові світового літературного процесу загалом і конкретно матеріал історії літератур Західної Європи й Північної Америки, визначальні явища й жанри; знати характерні особливості індивідуальних стилів письменників; уміти обґрунтовувати тенденції пошуків нових засобів художньої виразності, логіку естетичних орієнтирів різних літературних течій; мотивувати особисте ставлення до проблем, що порушуються в художніх творах, аргументувати свою точку зору прикладами й цитатами з текстів; пояснювати соціоісторичні, культурно-філософські та естетичні чинники розвитку художньої літератури; опанувати й застосовувати навички аналізу літературних творів у єдності змісту та форми.	ВПП.07
Володіти нормами іноземного ділового мовлення; використовувати широкий спектр актуальної й точної інформації під час професійного спілкування; керуватися професійно-етичними міркуваннями під час ділового спілкування, зокрема, письмового; сумлінно та критично ставитися до власної творчої діяльності; толерантно ставитись до інших точок зору; аргументовано й тактовно доводити власну думку.	ВПП.08
Знати правила техніки безпеки та правила самоконтролю під час виконання вправ, адаптацію організму здорової людини до навколишнього середовища; вміти виконувати загально розвивальні вправи.	ВПП.09

Варіативна частина

Професійні компетенції за вибором студентів

<i>Назва компетенції</i>	<i>Код компетенції</i>
Знати засоби логіко-емоційної виразності читання в їх органічному зв'язку (сутність мовних тактів, пауз, їх різновидів і тривалості, логічних наголосів (тактових і головних), методику та її видозміни, темп і його варіювання, емоційну функцію наголошених слів (емоційного забарвлення тексту); знати вимоги та особливості читання творів різних жанрів; специфіку літературознавчого аналізу, різновиди аналізу художнього тексту; уміти здійснювати літературознавчий аналіз твору (форма, зміст, ідея, «надзавдання», «підтекст» тощо).	ВПП.10
Знати термінологічний апарат навчальної дисципліни; уміти аналізувати складники	ВПП.11

світового літературного процесу загалом і конкретно матеріал історії античної літератури; мотивувати особисте ставлення до проблем, що порушуються в художніх творах, аргументувати свою точку зору прикладами й цитатами з текстів; пояснювати соціоісторичні, культурно-філософські та естетичні чинники розвитку античної літератури; опанувати й застосовувати навички аналізу літературних творів у єдності змісту та форми	
Знати: основні літературознавчі поняття та терміни; специфіку та функції літератури як одного з видів мистецтва. Вміти впізнавати основні тропи і фігури і характеризувати функції, які вони виконують в тексті; аналізувати систему віршування, метр, ритм, розмір віршів, характеризувати риму і строфіку поезій.	ВПП.12
Знати термінологічний апарат навчальної дисципліни; уміти аналізувати складники світового літературного процесу загалом і конкретно матеріал історії давньої літератури; мотивувати особисте ставлення до проблем, що порушуються в художніх творах, аргументувати свою точку зору прикладами й цитатами з текстів; пояснювати соціоісторичні, культурно-філософські та естетичні чинники розвитку давньої літератури; опанувати й застосовувати навички аналізу літературних творів у єдності змісту та форми	ВПП.13
Уміти аналізувати проблеми взаємодії мови, мовної свідомості та культури; знати різні способи фіксації мовної свідомості; усвідомлювати, як культура формує та організовує мислення мовної особистості, мовні критерії та концепти; уміти визначати способи номінації та шляхи утворення культурно маркованих номінацій; встановлювати семантичний корелят між мовним знаком і предметом.	ВПП.14
Знати основи логіки, основні категорії, закони і форми логічного мислення; уміти формувати культуру раціонального мислення, уникати логічних помилок у своїх міркуваннях; коректно аргументувати власну точку зору, успішно користуватися методами критики та спростування; логічно й аргументовано доводити істину або спростовувати хибні положення.	ВПП.15
Знати сучасну українську мову в її літературній формі; норми мови, зокрема, орфографічні, орфоепічні, граматичні та пунктуаційні, основи теорії писемної та усної комунікації.	ВПП.16
Застосовувати на практиці знання з риторики; знати засоби впливу на свідомість і почуття людини, типи промов; мотивувати тему, тези, докази, операції, мовні засоби вираження; здійснювати риторичний аналіз текстів різних типів промов.	ВПП.17
Уміти формувати систему понять, які визначають основні підстави художнього освоєння народного світогляду та національної самобутності літератури; орієнтуватися в загально-літературному процесі регіонального рівня; розуміти основні напрями його розвитку; удосконалювати навички аналізу літературних творів у єдності змісту і форми; осмислювати літературу Миколаївщини як складову народної духовності та один із виявів національного буття у взаємозв'язках із поступом людства.	ВПП.18
Уміти оперувати основними поняттями й термінами інформаційно-комунікативних технологій; використовувати медіатизацію, комп'ютеризацію, інтелектуалізацію в навчальній діяльності; визначати функції інформатизації вищої школи; усвідомлювати різновиди та методики створення Інтернет-проектів; володіти навичками створення електронного підручника.	ВПП.19
Засвоїти загальнометодологічні та загальнонаукові основи соціолінгвістики, її предмет, об'єкт, завдання; оволодіти основними теоретичними положеннями щодо природи соціолінгвістичних явищ та процесів сучасної мови; знати фактори, що впливають на соціальну диференціацію мови та її еволюцію; знати основні форми існування мови, її стратифікацію у соціолінгвістичному аспекті; володіти базовими знаннями, феноменами і явищами соціолінгвістики на фонетичному, граматичному, лексичному та стилістичному рівнях для подолання мовленнєвих бар'єрів міжкультурної комунікації і здійснення адекватного перекладу різножанрових текстів; володіти основними методиками проведення соціолінгвістичних досліджень	ВПП.20
Знати сучасну українську мову в її літературній формі; норми мови, зокрема, орфографічні, орфоепічні, основи теорії усної комунікації.	ВПП.21
Уміти оперувати основними поняттями й термінами практичної стилістики;	ВПП.22

застосовувати системи доцільних мовних засобів у межах того чи іншого типу мовлення; розглядати критерії класифікації стилів, особливості текстів різних стилів; визначати методи, принципи та прийоми стилістичного аналізу.	
Засвоїти найбільш важливі базисні доктрини та концепції юриспруденції; знати теорію і класифікацію джерел трудової галузі права та судочинства; уміти укладати і змінювати трудові договори, припиняти їх дію; складати проекти колективних договорів, враховуючи оцінку існуючих ресурсів і майбутніх потреб працівників; вирішувати колективні та індивідуальні трудові суперечки; використовувати вказані базисні й детальні знання та навички в постійно змінних умовах практичної діяльності роботи за спеціальністю та в реалізації власного правового статусу як громадянина України.	ВПП.23
Пояснювати, оцінювати, узагальнювати знання про суспільство в контексті системного підходу з елементами структурно – функціонального аналізу; володіти основними соціологічними термінами, користуватися ними під час виступів на семінарах, в дискусіях, диспутах тощо; користуватися всіма доступними джерелами знань; самостійно добирати матеріал до реферату, доповіді, самостійної роботи; використовувати в роботі засоби масової комунікації, в тому числі комп'ютерні джерела інформації; брати участь в організації та проведенні соціологічних опитувань. використовувати на практиці результати соціологічних досліджень при діагностуванні причин соціальних конфліктів в сім'ї, колективі, на виробництві; сприяти розв'язанню міжособистісних та трудових конфліктів, виконуючи роль медіатора.	ВПП.24
Уміти оперувати основними поняттями й термінами психолінгвістики (зокрема експериментальної); знати теорію мовленнєвої діяльності, проблеми двомовності й культури; уміти аналізувати етапи філогенезу та онтогенезу мовлення з боку новітніх напрямів сучасної лінгвістики; усвідомлювати сутність процесів породження, сприйняття та розуміння мовлення.	ВПП.25
Орієнтуватися в концепціях та моделях комунікації, представлених у зарубіжній та вітчизняній науках, історії розвитку комунікації; уміти пояснювати основні терміни комунікативістики, висвітлювати міждисциплінарні аспекти теорії комунікації; формувати комунікативні компетенції; розуміти особливості вербальної і невербальної комунікації та її різновиди; використовувати принципи теорії комунікації під час аналізу комунікативних заходів і подій (прес-конференцій, виставок, семінарів тощо), а також у процесі плануванні власної діяльності.	ВПП.26
Ідентифікувати семіотичні вчення та проблеми співвідносно до вчених, які їх розробляли; аналізувати будь-яке соціокультурне явище як знакову систему; виявляти знакову взаємодію у знакових системах; охарактеризувати принципи побудови знакових систем на прикладі культурологічного матеріалу; застосовувати семіотичні принципи як метод вивчення явищ культури.	ВПП.27
Знати: основні аспекти літератури як виду мистецтва; концептуальні положення і категорії сучасного літературознавства; закономірності розвитку літературного процесу. Розкрити природу художньої літератури як мистецтва слова; висвітлити основні закономірності розвитку літературного процесу; аналізувати художній твір з урахуванням досягнень сучасного літературознавства.	ВПП.28
Розуміти соціально-політичну сферу суспільства відповідно до сучасного наукового рівня, що знайшов відбиття у підручниках. Оцінювати та узагальнювати інформацію щодо ефективності діяльності соціальних і політичних інститутів суспільства. Аналізувати тенденції розвитку всіх елементів соціальної структури українського суспільства у контексті домінуючих світових тенденцій. Прогнозувати вплив різних соціально-політичних чинників на розбудову України як демократичної, правової, соціальної держави, формування громадянського суспільства.	ВПП.29
Уміти виконувати всі види лінгвістичного аналізу за вузівською та шкільною програмами.	ВПП.30
Орієнтуватися в концепціях та моделях комунікації, представлених у зарубіжній та вітчизняній науках, історії розвитку комунікації; уміти пояснювати основні терміни комунікативістики, висвітлювати міждисциплінарні аспекти теорії комунікації; формувати комунікативні компетенції; розуміти особливості вербальної і	ВПП.31

невербальної комунікації та її різновиди; використовувати принципи теорії комунікації під час аналізу комунікативних заходів і подій (прес-конференцій, виставок, семінарів тощо), а також у процесі плануванні власної діяльності.	
Сформувати розуміння характеру міжмовних граматичних зв'язків і відношень; розкрити основні граматичні трансформації при здійсненні перекладу за відсутності граматичних еквівалентів у зіставлюваних мовах.	ВПП.32
Знати систему та структуру, форми і формати, види та фактори інтернет комунікації; типи комунікантів у масовій комунікації, творче й виробниче в діяльності професійних комунікантів; концептуальні засади масовокомунікаційного впливу та його види; технологічні способи та прийоми інтернет-впливу, ефекти в масовій комунікації; основні теорії масової комунікації; напрями, форми і методи досліджень масової комунікації	ВПП.33
Оперувати основними поняттями й термінами методики викладання української мови; здійснювати застосовування знань на практиці: планувати навчальний матеріал з теми; мотивувати мету та завдання, питання та вправи уроку; уміти здійснювати опитування та оцінювання знань учнів з мови, проводити різні види аналізу та різні види диктантів; упроваджувати сучасні технології навчання до роботи з дітьми, які мають вади розвитку; створювати атмосферу взаємної довіри, поваги, допомоги, співробітництва та співтворчості; підтримувати й формувати сприятливий для успішної педагогічної діяльності соціально-психологічний клімат у колективі	ВПП.34
Визначати рівень безпеки системи „людина – життєве середовище”; оцінювати середовище перебування стосовно особистої безпеки, безпеки колективу; ідентифікувати небезпеку; визначати причини та можливі наслідки небезпек; оцінювати рівень небезпек; визначити психофізіологічні особливості людини та їх роль у забезпеченні особистої безпеки; надавати першу медичну допомогу в екстремальних ситуаціях собі та іншим потерпілим; визначати вимоги законодавчих актів у межах особистої та колективної відповідальності; визначати вимоги щодо навчання працівників з урахуванням їх функціональних обов'язків; визначати шкідливі та небезпечні виробничі фактори на робочому місці; визначати вимоги законодавчих і нормативних актів з охорони праці в межах функціональних обов'язків фахівця.	ВПП.35
Виявляти риси взаємовпливу в українському та світовому літературно-мистецькому процесі; удосконалювати уявлення про оригінальну художню творчість та протилежні їй вияви, виявляти характерні ознаки запозичення, наслідування і моделі власного шляху письменників; застосовувати набуті під час вивчення навчальної дисципліни знання, вміння і навички у практиці шкільного викладання літератури	ВПП.36
Розуміти і адекватно вживати метамовний інструментарій сучасної когнітивної лінгвістики щодо проблем співвідношення мови та мислення, концептуалізації, категоризації, формування мовних значень; застосовувати одержані у базових теоретичних курсах з мовознавчих дисциплін, опанувати базові методики семантико-когнітивного та лінгвокультурного аналізу з виявленням перспектив застосування їх елементів, орієнтуючись у проблемах вивчення та викладання когнітивних аспектів мови та мовленнєвої діяльності з опорою на відповідну літературу з даної проблематики	ВПП.37

Варіативна частина

Професійні компетенції за додатковою спеціальністю або спеціалізацією спеціальність «Мова і література (англійська)»

Назва компетенції	Код компетенції
Оперувати основними теоретичними принципами усного й письмового перекладу як прикладної науки; аналізувати види мовно-розумової діяльності з метою використання здобутих знань у практиці усного й письмового перекладу; оперувати текстами різної орієнтації, написаними англійською мовою; здійснювати комп'ютерне опрацювання текстів, написаних англійською мовою; пізнати основи	ВПП.11

<p>латинської мови як бази романо-германської філології.</p> <p>Володіти усною й письмовою англійською мовою у професійній сфері; уміти студіювати тексти різної орієнтації, що написані англійською мовою; оперувати чотирма видами мовленнєвої діяльності; уміти висловлюватися відповідно до соціолінгвістичних ситуацій; удосконалювати мовленнєву підготовку шляхом використання автентичних англомовних матеріалів.</p>	
<p>Оперувати основними поняттями й термінами методики викладання іноземних мов; уміти визначати й аналізувати мету, зміст, принципи, методи і прийоми навчання іноземних мов і культур; формувати в учнів іншомовну комунікативну компетенцію; використовувати в процесі формування іншомовної комунікативної компетенції інноваційні методичні технології; контролювати й оцінювати рівень сформованості всіх складників іншомовної комунікативної компетенції; планувати й реалізовувати різні форми організації навчально-виховного процесу з іноземної мови в навчальних закладах.</p>	ВПП.12

Варіативна частина
Професійні компетенції за вибором студентів
Підсумкова атестація

<i>Назва компетенції</i>	<i>Код компетенції</i>
<p>Студіювати фундаментальні наукові дані з усіх розділів сучасної української літературної мови; пізнавати системні особливості мовних одиниць всіх рівнів та закономірності їх змін у процесі функціонування; здійснювати використання теоретичних знань на практиці; обґрунтовувати особисту теоретичну позицію з різних проблем функціонування української мови; аналізувати явища сучасної української мови; узагальнювати знання про орфографію і пунктуацію української мови; практично володіти орфографічними та пунктуаційними нормами української мови; аналізувати мовні одиниці, які сприяють виробленню орфографічної і пунктуаційної грамотності; здійснювати виправлення помилок в текстах; проводити всі види граматичного розбору; володіти сучасною українською мовою в її літературній формі, знати її діалектне різноманіття; зв'язки української мови з іншими мовами світу, її історію, сучасний стан і тенденції розвитку; уміти аналізувати українську мову в діахронічному та синхронічному аспектах, використовуючи систему основних понять і мовознавчих термінів; розуміти новітні напрями української лінгвістики; студіювати основні методи лінгвістичного аналізу з погляду фундаментальних філологічних принципів.</p> <p>Уміти оперувати основними поняттями й термінами методики викладання мови; застосовувати знання на практиці; знати планування навчального матеріалу з теми; мотивувати мету та завдання, питання та вправи уроку; уміти здійснювати опитування та оцінювання знань учнів з мови, проводити різні види аналізу та різні види диктантів.</p> <p>Знати особливості та своєрідність української літератури на всіх етапах її розвитку в динаміці літературного процесу та в культурно-історичному контексті епохи; студіювати своєрідність української літератури для дітей і юнацтва; аналізувати епічні та ліричні твори (або уривки) за попередньо складеними алгоритмами та схемами; знати літературну критику від зародження до сучасності, її найважливіші напрями та персональну літературно-критичну спадщину її видатних представників.</p> <p>Уміти оперувати основними поняттями та термінами методики викладання української та світової літератури; студіювати теоретичні праці методистів (класиків і сучасників); мотивувати творчі пошуки вчителя; аналізувати теорію та практику літературної освіти з метою з'ясування провідних закономірностей та шляхів їхнього розвитку; усвідомлювати новаторські підходи до літературної освіти, виявляти їхні історичні витоки.</p>	НПП.15

Програмні результати навчання

1. Знання з предметної області:

- Маючи достатній рівень професійної підготовки, широку ерудицію, високу культуру, бакалавр у галузі української філології повинен поєднувати глибоку теоретичну підготовку з дисциплін гуманітарного циклу, практичні вміння та навички, постійно поповнювати свої знання.

- Бакалавр повинен знати походження української мови у її типологічних взаємозв'язках з іншими мовами, її історію й тенденції розвитку. Володіти знаннями про українську літературу та фольклор у їх історичному розвитку й сучасному стані в поєднанні з суспільною історією та історією культури українського народу.

Базові уявлення про: сучасну методологію наукових досліджень в галузі філології; теорію і методологію філологічної науки; методика філологічного та джерелознавчого аналізу для виявлення мовознавчих та літературознавчих концепцій та вивчення певних філологічних процесів, явищ; основні категорії педагогіки та психології.

2. Когнітивні уміння та навички з предметної області:

- уміння та навички абстрактного і конкретного мислення, здатність до творчої і результативної праці;

- здатність до оцінювання, інтерпретації та синтезу інформації, отриманої з різних джерел;

- навички письмової та усної презентації наукового та практичного матеріалу;

- уміння та навички володіння комунікативними технологіями у майбутній професійній діяльності.

3. Практичні навички з предметної області:

- володіння українською мовою в її літературній формі та діалектному розмаїтті; уміння аналізувати мову в її історичному розвитку та сучасному стані, користуючись системою основних понять і термінів загального мовознавства;

- орієнтування в основних етапах історії науки про мову та проблемних питаннях сучасного мовознавства;

- усвідомлення закономірностей літературного процесу, художнього значення літературного твору у його суспільних та культурних взаємозв'язках;

- визначення художньої своєрідності творів та творчості письменника в цілому;

- володіння основними методами лінгвістичного та літературознавчого аналізу;

- уміння редагувати україномовні тексти різних стилів;

- уміння використовувати філологічні знання у процесі викладання української мови та літератури, світової літератури у відповідних типах середніх навчальних закладів.

4. Загальні уміння та навички:

- Уміння враховувати процеси соціально-політичної історії України, правові засади та етичні норми у виробничій та громадській, суспільно-політичній діяльності.

- Уміння користуватися науковою, довідковою і методичною літературою рідною та іноземними мовами.

- Володіння методикою реферування текстів.

- Володіння навичками комп'ютерної обробки даних.

- Володіння методами інформаційного пошуку (в тому числі в системі Інтернет).

- Володіння статистичними методами обробки філологічної інформації.

- Уміння працювати з різними типами текстових редакторів.

- Здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку.

- Навички спілкування, включаючи усну та письмову комунікацію українською мовою та принаймні однією із поширених європейських мов.

- Навички взаємодії із іншими людьми, уміння роботи в командах професіоналів різного профілю.

- Уміння організації власної діяльності та ефективного управління часом.

Вимоги професійних стандартів

Для забезпечення ефективності реалізації завдань освіти і професійної підготовки вступники проходять конкурсний відбір. Особа, яка виявляє бажання навчатись за спеціальністю, повинна мати повну середню освіту, що підтверджується відповідним документом.

ПРИДАТНІСТЬ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК і може займати первинні посади: керівник гуртка, викладач професійного навчально-виховного закладу, методист заочних шкіл і відділень, учитель спеціалізованих навчальних закладів, методист вищого навчального закладу, інспектор позашкільної роботи, інспектор з навчальної, виховної, методичної роботи, інспектор середніх спеціалізованих та професійно-технічних навчальних закладів, інспектор шкіл, інспектор-методист, організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми, педагог-організатор, вихователь професійно-технічних навчальних закладів, журналіст, кореспондент спеціальний, редактор, редактор літературний, редактор технічний, оглядач, лаборант наукового підрозділу (українська мова і література).

За умов підвищення кваліфікації, проходження післядипломної підготовки, стажування тощо, спеціаліст може займати посади в профільних державних і недержавних установах, органах самоврядування, громадських організаціях.

Можливості подальшого навчання. Філолог-бакалавр має право на участь у конкурсі для продовження навчання в освітніх закладах IV рівня акредитації з метою отримання освітньо-кваліфікаційного рівня магістра у вищих навчальних закладах України та за кордоном.

Стиль викладання, навчання та система оцінювання	
<i>Підходи до викладання та навчання</i>	<i>до та</i> Компетентністний підхід як спрямованість освітнього процесу на формування та розвиток ключових (базових, основних) та предметних компетентностей особистості; <i>особистісно орієнтований</i> підхід до навчання стосується особистості студента й може бути реалізованим і перевіреном тільки в процесі виконання конкретним студентом певного комплексу дій, потребуючи трансформації змісту освіти, перетворення його з моделі, яка існує об'єктивно, для «всіх», на суб'єктивні надбання одного студента, що їх можна виміряти; <i>діяльнісно-орієнтований</i> підхід – вияв комунікативної компетенції в мовленнєвій діяльності; <i>особистісний підхід</i> вимагає визнання унікальності особистості, її інтелектуального й морального потенціалу, права на повагу; <i>суб'єктивно-діяльнісний</i> передбачає врахування особистісної специфіки студента, його персоналізації, індивідуальних особливостей особистості філолога; <i>системний підхід</i> передбачає розгляд лінгвістичних явищ у комплексі складових системних елементів.
<i>Система оцінювання</i>	Підсумкове оцінювання за європейською шкалою: А, В, С, D, E, FX, F. Включає письмове оцінювання : виконання рефератів, тестових змістовно-модульних контрольних-екзаменаційних робіт відповідно до стандарту підготовки профілю; усні : складання колоквиумів, практичних робіт за подвійною системою оцінювання – теоретичні знання та практичні навички; презентації PowerPoint, підготовка звітів про проходження виробничих та навчальних практик; іспити усні : підсумкова атестація та захист курсових робіт.

Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми підсумкової атестації для бакалаврів: іспит з української мови та методики її викладання, української літератури та методики її викладання.

Підсумкова атестація осіб передбачає контроль рівня сформованості професійних компетенцій нормативної та варіативної складових програми підготовки бакалавра з філології (української мови і літератури).

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	<p>Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності</p> <p>Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності, зокрема на межі предметних галузей</p>	<p>Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчанні, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів</p>	<p>К1 Зрозуміле і недвозначне донесення висновків, а також знань та пояснень, ідей, проблем, рішень, що їх обґрунтовують, власного досвіду до фахівців і нефахівців в галузі професійної діяльності</p> <p>К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності</p> <p>К3 Використання іноземних мов у професійній діяльності</p>	<p>АВ1 Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування</p> <p>АВ2 Відповідальність за розвиток професійного знання і практик окремих осіб та/або груп осіб, оцінку стратегічного розвитку команди</p> <p>АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності</p>
Загальні компетентності – 15				
ЗК1		Ум1	К2	
ЗК2	Зн1	Ум1		
ЗК3			К2	АВ2
ЗК4	Зн2		К1	
ЗК5		Ум1	К2	
ЗК6			К3	АВ3
ЗК7	Зн1			АВ3
ЗК8	Зн2		К1	
ЗК9	Зн1			АВ3
Фахові компетентності – 18				
ФК1	Зн1		К1	
ФК2	Зн2			АВ3
ФК3	Зн1		К1	

ФК4	ЗН1		К1	
ФК5	ЗН1		К1	
ФК6	ЗН1		К1	
ФК7	ЗН1		К1	
ФК8	ЗН1	УМ1		
ФК9		УМ1	К2	

